

METODICKO-ORGANIZAČNÉ POKYNY
55. ročník Geografickej olympiády, kategórie E, F, G (ZŠ a OG)
školský rok 2026/2027

55. ročník Geografickej olympiády (ďalej len „GO“) sa v školskom roku 2026/2027 uskutoční na základe Organizačného poriadku Geografickej olympiády č. 2025/4956:2-E9171 zverejnenom na www.nivam.sk a v súlade so smernicou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 24/2026 o súťažiach s platnosťou od 1.6.2026.

Cieľ súťaže:

Cieľom Geografickej olympiády je rozvíjať záujem žiakov o geografiu ako nosného predmetu poznávania krajiny a prírody. Nemalou mierou má prispieť k zvýšeniu a k aktualizácii úrovne vyučovania geografie na ZŠ a 1. stupni 8-ročných gymnázií. Má podporiť rozširovanie geografických vedomostí žiakov, ich praktických zručností v topografii, v záujmovej činnosti pri poznávaní a ochrane miestnej krajiny. Má viesť žiakov k pochopeniu sveta ako multikultúrneho priestoru, a tým k akceptovaniu zvykov, tradícií a spôsobu života obyvateľov iných krajín sveta. Vedie žiakov ku komplexnému chápaniu vzťahu prírody a spoločnosti, a tým vytvára vyvážený a zodpovedný vzťah k životnému prostrediu, k jeho ochrane a tvorbe. Zabezpečuje rozvíjanie environmentálneho myslenia a humanizuje vzťah človeka ku krajine a prírode. Podporuje všeludské zásady a princípy vyjadrené v stratégii udržateľného rozvoja Zeme.

Obsah súťaže:

Obsahom súťaže je prezentácia vedomostí z geografie a zručností v práci s atlasom a mapou.

Účast' v súťaži:

Jednotlivci, žiaci 4.* – 9. ročníka ZŠ a 1. stupňa 8-ročných gymnázií, ktorí majú záujem o geografiu.

Súťažné kategórie:

Základné školy	G kat. – 4.* a 5. ročník	1. stupeň OG	–
	F kat. – 6. a 7. ročník		F kat. – 1. a 2. ročník
	E kat. – 8. a 9. ročník		E kat. – 3. a 4. ročník

**Podľa Organizačného poriadku Geografickej olympiády sa v prípade záujmu môžu súťaže zúčastniť aj žiaci 4. ročníka ZŠ.*

Postup v súťaži:

Žiak spravidla **súťaží v kategórii, ktorá zodpovedá jeho ročníku**, v prípade záujmu môže súťažiť aj v kategórii zodpovedajúcej vyšším ročníkom (v jednom školskom roku vždy v tej istej kategórii vo všetkých kolách). **Žiak nemôže súťažiť v dvoch kategóriách.**

Zo školského kola (ŠK) do okresného kola postupujú z každej kategórie (E, F, G) maximálne prví traja úspešní riešitelia.

Z okresného kola (OK) do krajského postupujú maximálne prví traja úspešní riešitelia z kategórií F, E. (V okresnom a krajskom kole počet postupujúcich stanoví organizátor súťaže s prihliadnutím na svoje organizačné možnosti).

Z krajského kola (KK) do celoštátneho kola (CK) postupujú maximálne prví štyria úspešní riešitelia z kategórie E.

V prípade, že sa na postupovej pozícii umiestni neúspešný riešiteľ, do vyššieho kola nepostupuje. Organizátor vyššieho kola môže namiesto neho pozvať iného úspešného riešiteľa (**náhradníka**), ktorý v nižšom kole skončil na nepostupovej pozícii (do okresného kola môže byť pozvaný úspešný riešiteľ školského kola, ktorý skončil na nepostupovej pozícii v niektorej ZŠ alebo v niektorom OG daného okresu; do krajského kola môže byť pozvaný úspešný riešiteľ okresného kola, ktorý skončil na nepostupovej pozícii v niektorom okrese daného kraja, podobne v celoštátnom kole v niektorom kraji), pričom rozhodujúcim kritériom pre postup je vyšší počet dosiahnutých bodov.

V prípade celkovej rovnosti bodov o umiestnení rozhodujú **lepšie výsledky v prvej časti testu** (v okresnom kole vrátane monotematickej časti a úloh z poznatkov o miestnej krajine). V prípade rovnosti bodov oboch častí testu o lepšom umiestnení rozhoduje **vyšší počet bodov za úlohy monotematickej časti** označené v teste symbolom *. V prípade rovnosti bodov všetkých častí testu (vrátane úloh monotematickej časti) komisia vyberie otázku z testu, na základe ktorej sa stanoví konečné poradie. V prípade súťaže **online formou** bude pri zhodnom počte dosiahnutých bodov o lepšom umiestnení súťažiacich rozhodovať **kratší čas riešenia** súťažných úloh.

Prihlasovanie a potvrdzovanie účasti na súťaž:

Na školské kolo prihlasuje žiakov ich učiteľ zodpovedný za danú súťaž prostredníctvom EduPage, cez modul súťaží a to do termínu stanoveného v metodicko-organizačných pokynoch (MOP), v časti „Harmonogram GO, kat. E, F, G“. Žiakom postupujúcim na vyššie kolo poverený učiteľ školy elektronicky **POTVRDÍ ÚČASŤ** priamo z výsledkovej listiny nižšieho kola do termínu uvedeného v tabuľke v závere týchto MOP a **doplní požadované registračné detaily súťažiaceho**.

Školy, ktoré nepoužívajú EduPage, môžu získať zadarmo základnú verziu EduPage s modulom súťaží (je potrebné napísať na: sutaze@asc.sk, obratom školy dostanú inštrukcie ako postupovať).

Pre účasť vo vyšších kolách (OK, KK, CK) je **potrebné, aby rodič/zákonný zástupca žiaka** (do 18. roku veku žiaka) **rozhodol o udelení informovaného súhlasu** so spracovaním osobných údajov dotknutej osoby.

Rozhodnutie o udelení súhlasu so spracovaním osobných údajov je potrebné urobiť iba raz a iba u žiakov, ktorí zo školského kola postúpia do vyššieho kola. **Bez udelenia informovaného súhlasu nebude súťažiaci uvedený vo verejnej výsledkovej listine príslušného kola.**

Návody, ako potvrdiť účasť žiakov, zadávať body do systému, informovať rodičov a žiakov o výsledku, vystavovať diplomy a pod. nájdú učitelia v module súťaží EduPage pod ikonkou **Pomoc**.

Nahradenie žiaka postupujúceho do vyššieho kola je možné uskutočniť najneskôr 10 kalendárnych dní pred termínom konania príslušného kola súťaže a to v nasledujúcich prípadoch:

- V prípade, že sa postupujúci žiak nemôže zúčastniť **okresného kola**, je potrebné túto skutočnosť oznámiť organizátorovi okresného kola **ODRIEKNUTÍM** jeho účasti **NÁVOD**, čím sa vo výsledkovej listine školského kola posunie postup do okresného kola na ďalšieho žiaka v poradí – náhradníka (**úspešného riešiteľa**), ktorému následne **musí učiteľ potvrdiť účasť NÁVOD**. Ak sa na postupovej pozícii v školskom kole umiestni neúspešný riešiteľ, môže organizátor okresného kola navrhnúť účasť náhradníka (**úspešného riešiteľa**) z výsledkových listín školských kôl. Okresný organizátor najprv informuje učiteľa školy náhradníka o jeho postupe a pošle náhradníkovi pozvánku 👍. **Učiteľ následne musí potvrdiť účasť žiakovi – náhradníkovi priamo z výsledkovej listiny.**
- V prípade odrieknutia účasti žiaka postupujúceho do **krajského kola NÁVOD** alebo v prípade, že sa na postupovej pozícii v nižšom kole umiestni neúspešný riešiteľ, môže organizátor krajského kola navrhnúť účasť náhradníka (**úspešného riešiteľa**) z výsledkových listín okresných kôl. Krajský organizátor najprv informuje učiteľa školy náhradníka o jeho postupe a pošle náhradníkovi pozvánku 👍. **Učiteľ následne musí potvrdiť účasť žiakovi – náhradníkovi priamo z výsledkovej listiny NÁVOD.** Analogický postup platí pre odrieknutie účasti a náhradníkov pri postupe do celoštátneho kola.

Spôsob súťaže:

Súťaž prebieha písomnou formou a spočíva vo **vypracovaní úloh v teste**, ktorý má **dve časti**. Každá správna vedomosť alebo zručnosť má hodnotu jedného bodu. Celý test obsahuje úlohy **spolu za 100 bodov**.

Školské kolo GO sa bude konať aj v tomto školskom roku výhradne online formou dňa 13. 1. 2027 prostredníctvom platformy EduPage. Všetci súťažiaci sú povinní odsúťažiť **v škole pod dozorom vyučujúceho**.

Súťažiaci bude vypracovávať **iba jeden test s úlohami za 100 b.** Časový limit na vypracovanie testu bude **90 minút**.

V online súťažnom školskom kole GO sa môže zúčastniť každý žiak ročníka prislúchajúceho k danej kategórii, ktorý o súťaž prejaví záujem a ktorého do súťaže škola zaregistrovala.

Pri registrácii je **vygenerovaný kód**, ktorý musí súťažiaci na začiatku samotnej súťaže zadať do políčka na www.onlineolympiady.sk.

Pre zapojenie sa do súťaže je potrebné mať k dispozícii elektronické zariadenie so stabilným pripojením na internet.

Test školského kola GO bude pre kategórie E, F, G sprístupnený **13. 1. 2027 v čase od 8:00 do 14:00**. V tomto čase sa môže zaregistrovaný súťažiaci prihlásiť svojím kódom a začať súťažiť.

Pred spustením testu bude mať súťažiaci k dispozícii možnosť spustenia testu v slovenskom alebo maďarskom jazyku.

Čas na vypracovanie testu bude maximálne 90 minút. To znamená, že posledné možné odovzdanie odpovedí je o **15:30**. **Pozor!** V prípade úplnej zhody bodov u viacerých súťažiacich v písomnej časti súťaže bude rozhodujúcim kritériom konečného umiestnenia **čas** odoslania riešení testových úloh.

Test bude obsahovať **len úlohy s uzavretými otázkami** (úlohy s výberom jednej správnej odpovede, zoradovanie pojmov/písmen, vytváranie správnych dvojíc pojmov, triedenie pojmov do skupín).

Za správnu odpoveď získajú súťažiaci **1 bod**; za nesprávnu odpoveď **0 bodov**, spolu maximálne **100 bodov**.

Súťažiaci počas samotnej súťaže majú **dovolené používať iba pomôcky uvedené v týchto metodicko-organizačných pokynoch**. Počas súťaže nesmú komunikovať s inými osobami, používať mobilný telefón ani iné elektronické zariadenia s možnosťou pripojenia na internet okrem zariadenia, z ktorého žiak súťaží a stránky, na ktorej prebieha súťaž. V otázkach monotematickej a teoretickej časti **NIE JE DOVOLENÉ používať atlasy**. Vybrané otázky praktickej časti testu môžu súťažiaci riešiť s pomocou odporúčaných atlasov. Odporúčanie použiť atlas bude súčasťou zadania úlohy.

Po zodpovedaní všetkých testových otázok žiak stlačí červené tlačidlo „ODOVZDAŤ“.

Ak sa náhodou žiakovi počas testu vypne počítač alebo sa vybije tablet, môžete test spustiť znova cez www.onlineolympiady.sk. Zadá znova svoj kód. Ak opäť spustí test na rovnakom počítači, systém mu ponúkne návrat k jeho odpovediam. Ak spustí test znova na inom počítači, systém mu tiež ponúkne obnovenie odpovedí, tieto však môžu byť trochu staršie, minútu alebo dve pred vypnutím jeho počítača (zariadenia).

Ak náhodou uplynie stanovený čas na vypracovanie testu – a žiak zabudol stlačiť tlačidlo „ODOVZDAŤ“, systém odošle jeho aktuálne zadane odpovede automaticky. Je však lepšie použiť tlačidlo „ODOVZDAŤ“.

Ďalšie potrebné informácie k online testu nájdete na stránke www.onlineolympiady.sk v časti Pokyny pre súťažiacich niekoľko dní pred súťažným kolom.

Vyhodnotenie testu bude automatické, s kontrolou vedúcej autorského kolektívu GO pre ZŠ a OG. Výsledkové listiny budú po tejto kontrole v priebehu niekoľkých dní sprístupnené v EduPage.

Úlohou predmetovej školskej komisie je:

- spropagovať súťaž medzi žiakmi na škole, odborne ich usmerňovať a odporučiť vhodnú literatúru,
- **žiakom postupujúcim na okresné kolo** poverený učiteľ školy elektronicky **POTVRDÍ ÚČASŤ** priamo z výsledkovej listiny školského kola do termínu uvedeného v tabuľke v závere týchto MOP.
- postupovať pri súťaži v súlade s organizačným poriadkom a týmito pokynmi.

V okresnom kole v prvej časti súťaže žiaci vypracujú otázky a úlohy s hodnotou 60 b. v časovom limite max. 45 min., a to z **monotematického celku** bez atlasu (10 b.), z **tém stanovených v MOP** pre daný ročník súťaže bez atlasu (40 b.) a z **poznatkov o miestnej krajine** bez atlasu (10 b.). Úlohy z poznatkov o miestnej krajine (ktorou sa myslí okolie školy, príslušné sídlo, príslušný okres, miestny región a pod.) pripravuje okresná odborná komisia GO. Znenie úloh z poznatkov o miestnej krajine ako aj ich vypracovanie súťažiacimi postupujúcimi do vyššieho kola predloží okresná odborná komisia GO na požiadanie organizátorovi ktoréhokolvek vyššieho kola GO.

V druhej časti súťažiaci riešia úlohy zamerané **na preverenie zručnosti v práci s atlasom a mapou** a na orientáciu v teréne s použitím pomôcok a atlasov odporúčaných v MOP. Druhá časť má hodnotu 40 b. a časový limit stanovený na max. 60 min.

Postup a potvrdenie účasti do okresného kola:

- Žiaci (**úspešní riešitelia**), ktorí sa v školskom kole GO umiestnili na postupových miestach, postupujú do okresného kola. Postup náhradníkov je v súlade s vyššie uvedenými pravidlami.
- **Potvrdiť účasť** žiakovi do okresného kola, po zobrazení pozvánky 🍷 v EduPage, je povinný učiteľ žiaka zodpovedný za danú súťaž (alebo predseda školskej komisie) prostredníctvom EduPage priamo z výsledkovej listiny školského kola do termínu stanoveného v „Harmonograme GO, kat. E, F, G“. Potvrdzovanie účasti do OK bude otvorené po zverejnení výsledkovej listiny školského kola.

- Učiteľ žiaka je povinný poslať rodičom výzvu na odovzdanie informovaného súhlasu: [NÁVOD](#).

Pred termínom okresného kola organizátor okresného kola (alebo predseda okresnej komisie):

- skontroluje potvrdenie účasti žiakov, udelené súhlasy a správne zaradenie súťažiacich do kategórií v administratívnom systéme (v prípade neudelených súhlasov je potrebné kontaktovať školu),
- **vybraných účastníkov pozve** (prostredníctvom administratívneho systému cez ikonu 👍),
- pošle na školy postupujúcich súťažiacich POZVÁNKU na súťaž so všetkými potrebnými informáciami o mieste a čase konania **najneskôr 10 dní pred konaním podujatia**,
- zabezpečí podľa počtu prihlásených súťažiacich potrebné množstvo kópií súťažných materiálov.

Po skončení okresného kola organizátor okresného kola (alebo predseda okresnej komisie):

- Je povinný **zapísať do termínu uvedenému v týchto MOP – teda do 5 kalendárnych dní** od termínu okresného kola **výsledné hodnotenie** (získané body): body za otázky z Miestnej krajiny (10 b.), za Monotematickú časť (10 b.), za Teoretickú časť (40 b.) a za Praktickú časť (40 b.) do administratívneho systému pre organizátorov súťaží v časti „zadávanie bodov“.
- Po termíne na zapísanie bodov už **nebude možné zapísať body** do systému, okresné kolo bude považované za skončené a následne budú centrálné zverejnené výsledkové listiny (v administratívnom systéme pre organizátorov a v EduPage pre školy) v časti „Výsledková listina“.

V krajskom a v celoštátnom kole v prvej časti súťaže žiaci vypracujú otázky a úlohy z **monotematického celku** bez atlasu (20 b.) a z **tém stanovených v MOP** pre daný ročník súťaže bez atlasu v hodnote 40 b. v časovom limite max. 45 min. **Druhá časť** obsahuje úlohy zamerané **na preverenie zručností v práci s atlasom a mapou** a na orientáciu v teréne s použitím pomôcok a atlasov odporúčaných v MOP. Druhá časť má hodnotu 40 b. a časový limit stanovený na max. 60 min.

Učiteľ školy zodpovedný za danú súťaž (alebo predseda školskej komisie) **je povinný**:

- **Potvrdiť účasť postupujúcemu žiakovi školy do KK a CK** prostredníctvom EduPage priamo z výsledkovej listiny okresného a krajského kola do termínu stanoveného v „Harmonograme GO“,
- Postup náhradníkov je v súlade s vyššie uvedenými pravidlami.

Pred termínom krajského kola organizátor krajského kola (alebo predseda krajskej komisie):

- skontroluje potvrdenia účasti žiakov, udelené súhlasy a správne zaradenie súťažiacich do kategórií v administratívnom systéme (v prípade neudelených súhlasov je potrebné kontaktovať školu),
- **vybraných účastníkov (úspešných riešiteľov nižšieho kola) pozve** (prostredníctvom administratívneho systému cez ikonu 👍),
- pošle na školy postupujúcich súťažiacich POZVÁNKU na súťaž so všetkými potrebnými informáciami o mieste a čase konania **najneskôr 10 dní pred konaním podujatia**,
- zabezpečí podľa počtu prihlásených súťažiacich potrebné množstvo kópií súťažných materiálov.

Po skončení krajského kola organizátor krajského kola (alebo predseda krajskej komisie):

- Je povinný **zapísať do termínu uvedenému v týchto MOP – teda do 5 kalendárnych dní** od termínu krajského kola **výsledné hodnotenie** (získané body): body za Monotematickú časť (20 b.), za Teoretickú časť (40 b.) a za Praktickú časť (40 b.) do administratívneho systému pre organizátorov súťaží v časti „zadávanie bodov“.
- Po termíne na zapísanie bodov už **nebude možné zapísať body** do systému, krajské kolo bude považované za skončené a následne budú centrálné zverejnené výsledkové listiny (v administratívnom systéme pre organizátorov a v EduPage pre školy) v časti „Výsledková listina“.

Postupujúceho žiaka na **celoštátne kolo** GO pozve NIVAM (prostredníctvom administratívneho systému cez ikonu 👍). Učiteľ prostredníctvom platformy EduPage do stanoveného termínu v týchto MOP potvrdí účasť žiaka. Následne pošle organizátor žiakovi e-mailom prístup na vyplnenie prihláškového elektronického formulára. **Pozvánka, informácie pre účastníkov a zoznam postupujúcich súťažiacich na celoštátne kolo budú zverejnené na www.nivam.sk v príslušnom ročníku GO.**

Na celoštátnom kole organizátor zabezpečí oficiálny dozor, ktorý zodpovedá za bezpečnosť súťažiacich v čase od registrácie až po jeho oficiálne ukončenie.

Po skončení celoštátneho kola NIVAM zverejní výsledkové listiny celoštátneho kola v EduPage i na internetovej stránke www.nivam.sk do 5 kalendárnych dní od konania CK.

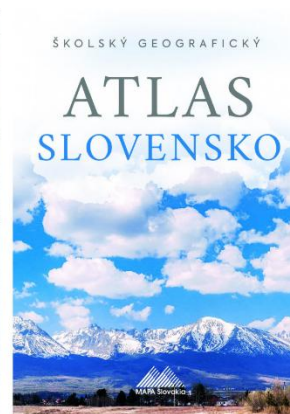
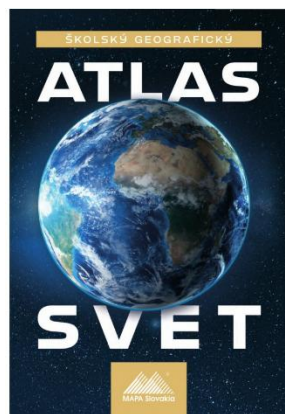
Úspešným riešiteľom GO v jednotlivých kolách a kategóriách sa stáva žiak (žiačka), ktorý(á) dosiahne minimálne 55 bodov v školskom kole, 65 bodov v okresnom kole, 75 bodov v krajskom, resp. celoštátnom kole GO.

Otázky v druhej časti testu jednotlivých kategórií sú pripravené s pomocou atlasov:

TOLMÁČI, L., MAGULA, A. 2021. *Školský geografický atlas SVET*. 1. vydanie. Bratislava: MAPA Slovakia, 2021, s. 128. ISBN 978-80-8067-337-6.

TOLMÁČI, L., MAGULA, A. a kol. 2019. *Školský geografický atlas SLOVENSKO*. 1. vydanie. Bratislava: MAPA Slovakia, 2019, s. 80. ISBN 978-80-8067-324-6.

Odporúčame, aby súťažiaci všetkých kategórií používali v súťaži vyššie uvedené atlasy, ktoré budú použité pri príprave otázok a autorských riešení v druhej časti testu.

Pomocná literatúra pre prípravu otázok o miestnej krajine:

DUBCOVÁ, A. a kol. 2012. *Mikrogeografia - krajina okolo nás*. Nitra: UKF, 2012, 185 s. ISBN 978-80-558-0112-4. Dostupné na:

https://www.kggr.fpvai.ukf.sk/images/publikacie/Dubcova%20a%20kol_Mikrogeografia_2012.pdf

ŽURAJKOVÁ, D., NOGOVÁ, M. 2014. *Tvorba testov v spoločenskovedných predmetoch*. Bratislava: 2014, 65 s. ISBN 978-80-565-0260-0. Dostupné na:

<https://archiv.mpc-edu.sk/sk/tvorba-testov-v-spolocenskovednych-predmetoch>

KRAMÁREKOVÁ, H., DUBCOVÁ, A., AHLERSOVÁ, A. 2001. *Geografia - okres Nitra v otázkach. Zbierka úloh geografickej olympiády pre ZŠ a OGY o miestnej krajine*. Nitra: Enigma, 2001, 74 s. ISBN 80-85471-53-1.

MADZIKOVÁ, A., KANCÍR, J., ZLACKÁ, A. 2003. *Geografia okresu Prešov: námety na úlohy pre geografickú olympiádu ZŠ a OG k miestnemu regiónu*. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum, 2003, 41 s. ISBN 80-8045-286-5.

NEMČIKOVÁ, M. 2009. *Región Horné Požitavie*. Nitra: UKF, 2009, 84 s. ISBN 978-80-8094-609-8. Dostupné na:

https://www.kggr.fpvai.ukf.sk/images/publikacie/Nemcikova_Region_horne_Pozitavie_2009.pdf

ŠKODOVÁ, M. ed. 2013. *Regionálna geografia Horného Pohronia*. Harmanec: VKÚ, a. s. 2013, 84 s. ISBN 978-80-557-0585-9. Dostupné na:

<https://www.fpv.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=20369>

TOLMÁČI, L. 2003. *Didaktické testy v geografii*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003, 121 s. ISBN 80-89080-45-6.

TOLMÁČI, L. 2006. *Geografické testové úlohy a testy*. Bratislava: KARTPRINT, 2006, 60 s. ISBN 80-88870-55-0.

Povolené pomôcky pri vypracovávaní testov:

Pravítko s ryskou, pravítko dlhé, uhlomer, pero, ceruzka, guma, kružidlo, kalkulačka, nitka, priesvitný alebo pauzovací papier, milimetrový papier, odporúčané atlasy, jazykový slovník¹.

¹ V krajskom a celoštátnom kole je pri riešení testu povolené použitie slovníka (nie elektronického) v jazyku národnostnej menšiny.

Harmonogram GO – kat. E, F, G:

Kolo a miesto konania	Termín prihlásenia (ŠK), potvrdenia účasti (OK, KK, CK (elektronicky cez EduPage)	Termín konania	Termín zapísania získaných bodov súťažiacich do admin. systému (OK a KK)	Termín zaslania správy o priebehu postupového kola OK a KK prostredníctvom formulára*
ŠKOLSKÉ online v škole	do termínu konania	13. 1. 2027 (streda) kategórie E, F, G	automatické vyhodnotenie	–
OKRESNÉ miesto určí RÚŠS, resp. poverené CVČ	do 9. 3. 2027 (10 kalendárnych dní pred kolom)	19. 3. 2027 (piatok) kategórie E, F, G	do 24. 3. 2027 (do 5 kalendárnych dní po kole)	do 29. 3. 2027 (do 10 kalendárnych dní po kole)
KRAJSKÉ miesto určí RÚŠS, resp. poverené CVČ	do 13. 4. 2027 (10 kalendárnych dní pred kolom)	23. 4. 2027 (piatok) kategórie E, F	do 28. 4. 2027 (do 5 kalendárnych dní po kole)	do 2. 5. 2027 (do 10 kalendárnych dní po kole)
CELOŠTÁTNE Tatranská Lomnica	do 3. 5. 2027	14. – 15. 5. 2027 (piatok – sobota) kategória E	do 20. 5. 2027 (do 5 kalendárnych dní po kole)	–

***Organizátor okresného alebo krajského kola zašle správu o priebehu postupového kola prostredníctvom elektronického formulára: <https://forms.office.com/e/Jn5m53jGpk>. Prípadne nájdete formulár aj na stránke www.nivam.sk v časti [GO/tlačivá](#).**

Učitelia geografie na základných školách a osemročných gymnáziách sa môžu spolupodieľať na príprave tém pre jednotlivé kolá a kategórie súťaže. Návrhy tém pre školský rok 2027/2028 vrátane krátkej anotácie môžu zasielať do 31. 5. 2027 prostredníctvom tlačiva **Návrh súťažných tém, ktoré nájdú na www.nivam.sk, v časti [GO/tlačivá](#).**

Monotematická časť: Voda na pevnine.

Anotácia pre školské a okresné kolá: Voda na pevnine a pretváranie zemského povrchu činnosťou vody. Základné pojmy súvisiace s vodou na pevnine a jej eróznou a akumulácnou činnosťou: prameň, potok, bystrina, rieka, veľtok, človekom a prírodou vytvorené vodné plochy, priehrada/vodná nádrž, tajch, jazero, horný/stredný/dolný tok rieky, ústie, delta, estuár, meander, mŕtve rameno, riečna niva, koryto, vádi, kaňon, tiesňava, riečna dolina a jej tvar, pereje, vodopád, katarakt, povodie, rozvodie, riečna sieť, vodný stav a jeho meranie, prietok, močiar, mokrad', ľadovec, kar, moréna, fjord, pleso, ľadovcová dolina a pod.

Anotácia pre krajské a celoštátne kolá - monotematická časť sa rozšíri o témy: Svetové veľtoky a ich hlavné prítoky, typy riečnej siete, režim odtoku a faktory, ktoré ho ovplyvňujú. „Vodné“ rekordy Zeme a jednotlivých kontinentov, najvýznamnejšie riečne prístavy, priehrady, jazerá, ľadovce, vodopády. Hospodárske využitie riek a vodných plôch, environmentálne ohrozenia súvisiace s činnosťou tečúcej vody a ľadovcov na pevnine.

Odporúčaná pomocná literatúra pre prípravu na monotematickú časť: * vhodnejšie pre starších žiakov

*Beazley, M. 1988. *Anatómia Zeme*. Bratislava: Mladé letá, str. 96 - 97, 100 - 107.

Čeman, R. 1999. *Rekordy – neživá príroda*. Bratislava: Mapa Slovakia, str. 53 - 93.

Česká geologická služba. Co způsobilo ničivou přívalovou povodeň na hranici Nepálu a Tibetu? [online]. Dostupné na:

<https://cgs.gov.cz/o-nas/aktuality/co-zpusobilo-nicivou-privalovou-povoden-na-hranici-nepalu-a-tibetu>

Česká geologická služba. Nové poznatky o přírodní katastrofě na hranici Nepálu a Tibetu. [online]. Dostupné na: <https://cgs.gov.cz/o-nas/aktuality/nove-poznatky-o-prirodni-katastrofe-na-hranici-nepalu-a-tibetu>

Dorling Kindersley Limited. 2021. *Spolu to zvládneme. Geografia*. Bratislava: Slovart, str. 56 - 61, 64 - 67, 68 - 71.

*Guinness Publishing Ltd. 1992. *Guinnessova encyklopédia*. Bratislava: Mladé letá, str. 94 - 95.

*Makel', M., Turbek, J. (zost.) 2002. *Hydrológia. Terminologický výkladový slovník*. Ministerstvo životného prostredia SR, 157 s. [dostupné aj online]. (iba vybrané základné pojmy, napr. erózia, meander, vodný stav, a pod.)

*Lühr, J. F. a kol. 2004. *Zem*. Bratislava: Ikar, str. 210 - 251, 260 - 281.

*Oremusová, D. a kol. 2021. *Environmentálna geografia*. [online]. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta prírodných vied, str. 51 - 61. Dostupné na:

https://www.kggr.fpvai.ukf.sk/images/publikacie/Environmentalna_geografia_2021.pdf

Ružek, I. a kol. 2011. *Geografia pre 5. ročník základných škôl*. Harmanec: VKÚ, a. s., str. 45 - 49.

Time Life. Encyklopédia školáka. 1999. *Planéta Zem*. Bratislava: Slovart, str. 22 - 25, 28 - 33.

TASR. Katastrofa v Alpách sa nekončí: Obec Blatten zmizla pod ľadom, hrozí ničivá prílivová vlna. *Pravda*. [online]. [cit. 29.5.2025]. Dostupné na:

<https://www.pravda.sk/spravy/svet/clanok/753866-katastrofa-v-alpach-nekonci-obec-blatten-zmizla-pod-ladom-hrozi-niciva-prilivova-vlna>

Tolmáči, L. a kol. 1995. *Zemepis 5. Príroda Zeme*. Bratislava: Litera, str. 46 - 47, 50 - 53.

Vaňková, V. Druhou největší ekologickou katastrofu v Evropě, hned po Černobyli, měl na svědomí kyanid. *Médium.cz*. [online]. Dostupné na:

<https://medium.seznam.cz/clanek/vera-vankova-druhou-nejvetsi-ekologickou-katastrofu-v-evrope-hned-po-chernobyli-mel-na-svedomi-kyanid-198606>

Varleyová, C., Milesová, L. 2004. *Zemepisná encyklopédia*. Bratislava: Mladé letá, str. 26 - 29, 32 - 33.

Témy teoretickej časti testu:

Školské kolo	
kat. G 4. a 5. roč. ZŠ	Tvar a pohyby Zeme, geografická sieť <i>Anotácia: Tvar a rozmery zemského telesa, rotácia a obeh, ich dôsledky, súvis s kalendárom – dni rovnodennosti a slnovratov, polárny deň a noc. Meniaca sa dĺžka dňa a noci, uhol dopadu slnečných lúčov a meniaci sa dĺžka tieňa počas roka a počas dňa. Sieť rovnobežiek a poludníkov, určovanie polohy na zemskom povrchu, zemské poglobule, významné rovnobežky a poludníky a ich súvis so vzájomnou polohou Slnka a Zeme počas roka a s distribúciou svetla a tepla.</i> Povrch Zeme a jeho zobrazovanie <i>Anotácia: Oceány, svetadiely, kontinenty, ich rozpoznanie na obrysovej mape, podiel pevniny a oceánu zo zemského povrchu. Charakteristika povrchových útvarov (more, záliv, prieliv, prieply, ostrov, polostrov, súostrovie, nížina, pohorie, oceánska priekopa, ...), príklady najznámejších povrchových útvarov. Glóbus a mapa, atlas, prostriedky zobrazovania útvarov zemského povrchu, výškových stupňov pevniny a hĺbkových stupňov oceánov a morí (farby, vrstevnice).</i> Objavovanie Zeme - najznámejší svetoví objavitelia a cestovatelia <i>Anotácia: Významní svetoví objavitelia, moreplavci, cestovatelia, geografi a kartografi, ich cesty, objavy, rekordy (napr. Roald Amundsen, Ibn Battúta, Móríc Beňovský, Vitus Bering, Richard F. Burton, James Cook, Jean Jacques Cousteau, Bartolomeo Diaz, Francis Drake, Vasco da Gama, Edmund Hillary, Alexander von Humboldt, Krištof Kolumbus, David Livingstone, Fernão Magalhães, Jacques Piccard, Ptolemaios, Robert Scott, Amerigo Vespucci, Don Walsh, a pod.).</i>
kat. F 6. a 7. roč. ZŠ 1. a 2. OG	Lesy (tropické dažďové, monzúnové, subtropické, lesy mierneho pásma) <i>Anotácia: tropické lesy, monzúnové lesy, subtropické lesy, listnaté, zmiešané a ihličnaté lesy mierneho pásma – ich charakteristika, geografické špecifiká, priestorové rozšírenie, klimatické podmienky, vodstvo, pôdy, rastlinstvo, živočíšstvo, hospodárske využitie, environmentálne ohrozenia a ochrana (najznámejšie národné parky a rezervácie).</i> Geografia Juhoafrickej republiky <i>Anotácia: Poloha, rozloha, členitosť pobrežia a prírodné celky, podnebie, vodstvo, pôdny kryt, rastlinstvo a živočíšstvo, nerastné suroviny, hospodárstvo (poľnohospodárstvo, priemysel, nevýrobná sféra), základné ekonomické charakteristiky, obyvateľstvo a jeho základné charakteristiky, najznámejšie sídla, štátne (politické) zriadenie, symboly, dominanty, členstvo a postavenie v medzinárodných zoskupeniach, prírodné a kultúrne špecifiká a zvláštnosti, turistické destinácie, najznámejšie lokality zaradené do Zoznamov svetového dedičstva UNESCO, ochrana a ohrozenie prírody a kultúrnych pamiatok, prírodné katastrofy a ich dôsledky, aktuálne dianie.</i>

kat. E 8. a 9. roč. ZŠ 3. a 4. OG	Pohoria Európy <i>Anotácia: Najznámejšie pohoria Európy, ich poloha, rozloha, klíma, vodstvo, pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo, osídlenie, hospodárske využitie (napr. suroviny, dopravné siete, využitie pre cestovný ruch atď.), environmentálne ohrozenia a problémy.</i> Najväčšie stredoeurópske mestá <i>Anotácia: Poloha najväčších stredoeurópskych miest (nielen hlavných miest štátov), ich rozloha, administratívne členenie, charakteristické vlastnosti a symboly, obyvateľstvo a jeho charakteristiky, hospodárstvo (priemysel a nevýrobná sféra), dopravný význam, jedinečné črty, dominanty a turistické atrakcie, ich rozpoznanie na fotografii, ohrozenia a aktuálne problémy mestského prostredia, udalosti svetového a európskeho významu (napr. medzinárodné kultúrne a športové podujatia, festivaly, výstavy, ...).</i>
Okresné kolo	
kat. G 4. a 5. roč. ZŠ	Vnútná energia Zeme <i>Anotácia: Základné pojmy súvisiace so zložením zemského telesa (zemská kôra pevninská a oceánska, zemský plášť, zemské jadro). Litosférické dosky a ich pohyby, vznik pevnín a oceánov. Prejavy pôsobenia vnútorných síl Zeme (vrásnenie, vznik pohorí a nížín, oceánskych chrbtov a paniev, sopečná činnosť, zemetrasenie, gejzíry, zlomy, ...). Stavba a činnosť sopky (magma, láva, najznámejšie sopečné horniny, sopečný kužeľ, sopečný komín, magmatický krb, kaldera, kráter a pod.), najznámejšie sopky sveta. Príčiny vzniku a druhy zemetrasení, ohrozené oblasti Zeme. Základné pojmy súvisiace so zemetrasením (hypocentrum, epicentrum, sila zemetrasenia, Richterova stupnica, seizmické vlny, cunami a pod.). Najničivejšie výbuchy sopiek a zemetrasenia v histórii i v nedávnej minulosti a ich dôsledky.</i> Meranie na mapách, časové pásma <i>Anotácia: Grafická mierka, určovanie vzdialenosti a nadmorskej výšky pomocou mapy. Pásmový a svetový čas, dátumová hranica a ich dôsledky, letný čas.</i> + témy kat. G z nižšieho kola
kat. F 6. a 7. roč. ZŠ 1. a 2. OG	Najznámejšie pohoria sveta <i>Anotácia: Najznámejšie pohoria a horské oblasti sveta a jednotlivých kontinentov, ich poloha, rozloha, najvyššie vrcholy, klíma, vodstvo, pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo, osídlenie, hospodárske využitie (napr. získavanie nerastných surovín, dopravné siete, využitie pre cestovný ruch, atď.), význam pre človeka a prírodu, environmentálne ohrozenia a problémy.</i> + témy kat. F z nižšieho kola
kat. E 8. a 9. roč. ZŠ 3. a 4. OG	Dopravná sieť Slovenskej republiky <i>Anotácia: železničné, cestné a vodné trasy, diaľnice a rýchlostné cesty, dopravné uzly, letiská, prístavy, hraničné priechody, poloha významných dopravných stavieb, tunely, dôležité mosty a viadukty, ich rozpoznanie na fotografii, potrubná doprava (ropovody a plynovody), významné dopravné koridory a tranzitná doprava. Hospodársky význam dopravy, jej riziká, environmentálne aspekty, ohrozenia.</i> + témy kat. E z nižšieho kola
Krajské kolo	
kat. F 6. a 7. roč. ZŠ 1. a 2. OG	Najväčšie svetové metropoly <i>Anotácia: Poloha najväčších miest sveta (nielen hlavných miest štátov), ich rozloha, administratívne členenie, charakteristické vlastnosti a symboly, obyvateľstvo a jeho charakteristiky, hospodárstvo (priemysel a nevýrobná sféra), dopravný význam, jedinečné črty, dominanty a turistické atrakcie, ich rozpoznanie na fotografii, ohrozenia a aktuálne problémy mestského prostredia, udalosti svetového významu (napr. medzinárodné kultúrne a športové podujatia, festivaly, výstavy, ...).</i> + témy kat. F z nižších kôl
kat. E 8. a 9. roč. ZŠ 3. a 4. OG	Geografia Nemecka <i>Anotácia: Poloha, rozloha, prírodné celky, podnebie, vodstvo, pôdny kryt, rastlinstvo a živočíšstvo, nerastné suroviny, hospodárstvo (poľnohospodárstvo, priemysel, nevýrobná sféra), základné ekonomické charakteristiky, obyvateľstvo a jeho základné charakteristiky, najznámejšie sídla, štátne (politické) zriadenie, symboly, dominanty, členstvo a postavenie v medzinárodných zoskupeniach, prírodné a kultúrne špecifiká a zvláštnosti, turistické destinácie, najznámejšie lokality zaradené do Zoznamov svetového dedičstva UNESCO, ochrana a ohrozenie prírody a kultúrnych pamiatok, aktuálne dianie.</i> + témy kat. E z nižších kôl

Celoštátne kolo	
kat. E 8. a 9. roč. ZŠ 3. a 4. OG	Geografia nemecky hovoriacich krajín Európy (Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko, Luxembursko, Lichtenštajnsko, Belgicko) <i>Anotácia: Poloha, rozloha, prírodné celky, podnebie, vodstvo, pôdny kryt, rastlinstvo a živočíšstvo, nerastné suroviny, hospodárstvo (poľnohospodárstvo, priemysel, nevýrobná sféra), základné ekonomické charakteristiky, obyvateľstvo a jeho základné charakteristiky, najznámejšie sídla, štátne (politické) zriadenie, štátne symboly, dominanty, členstvo a postavenie v medzinárodných zoskupeniach, prírodné a kultúrne špecifiká a zvláštnosti, turistické destinácie, najznámejšie lokality zaradené do Zoznamov svetového dedičstva UNESCO, ochrana a ohrozenie prírody a kultúrnych pamiatok, prírodné katastrofy a ich dôsledky, aktuálne dianie.</i> + témy kat. E z nižších kôl

Prehľad typov úloh v praktickej časti testu pre jednotlivé kategórie súťaže:

kat. G 4. a 5. roč. ZŠ	
Hlavné a vedľajšie svetové strany - určiť hlavné a vedľajšie svetové strany v mape/pláne - zapísať trasu pohybu zobrazenú v pláne/štvorcovej sieti pomocou hlavných a vedľajších svetových strán - zakresliť jednoduchú trasu pohybu do plánu/štvorcovej siete (v kombinácii s použitím grafickej mierky) Obrysová („slepá“) mapa - identifikovať svetadiely, kontinenty, oceány na obrysovej mape - rozlišovať zemské pologule - rozpoznať na mape významné poludníky a rovnobežky (rovník, obratníky, polárne kružnice, póly, nultý poludník) - identifikovať objekty zemského povrchu v obrysovej mape pomocou atlasu (vrchy, jazerá, sopky, mestá, moria, zálivy, ostrovy atď.) Súradnice (rovnobežky a poludníky zadane ich poradím) - identifikovať objekty zemského povrchu s danými súradnicami v mape - zakresliť objekty s danými súradnicami do geografickej siete Mierka (grafická) - porovnať/odmerať vzdialenosti v mape, pláne, náčrte - zakresliť významné body do plánu/štvorcovej siete na základe zadanej vzdialenosti od orientačných bodov - zakresliť jednoduchú trasu pohybu do plánu/štvorcovej siete (v kombinácii so svetovými stranami) Práca s atlasom - identifikovať štát podľa jeho hraníc pomocou atlasu - pomocou tematických máp k objektom zemského povrchu správne priradiť ich charakteristiku (podnebné pásmo, typ krajiny, hustotu zaľudnenia, výskyt nerastných surovín a pod.) - pracovať s registrom atlasu (podľa názvu vyhľadať objekt zemského povrchu v mape) Turistická/topografická mapa - vytýčiť trasu exkurzie/vychádzky v turistickej mape, vymenovať zaujímavé body na mape, zhodnotiť náročnosť prístupu k nim - poznať najpoužívanejšie znaky na turistickej/topografickej mape Dôsledky tvaru a pohybu Zeme - ovládať zákonitosti vyplývajúce z meniaceho sa uhla dopadu slnečných lúčov počas roka/dňa (dĺžka tieňa, výška slnka nad obzorom a pod.) - identifikovať územia s polárnym dňom/polárnou nocou Meranie času - riešiť jednoduché úlohy na časové pásma a dátumovú hranicu - ovládať základné danosti kalendára (dĺžka mesiacov, identifikácia priestupných rokov)	
kat. F 6. a 7. roč. ZŠ, 1. a 2. roč. OG	
Mierka (číselná) - pracovať s číselnou mierkou, zvládnuť jednoduché výpočty s jej využitím - zmenšiť/zväčšiť objekty v mape podľa zadanej mierky Práca s atlasom - rozlíšiť veľkosť sídel pomocou mapových znakov	

• pomocou tematických máp v atlase zistiť konkrétnu charakteristiku objektu (identifikovať dominantné náboženstvo a oficiálny jazyk regiónu; hospodárske využitie; oblasti monzúnového prúdenia a regióny ohrozované tajfúnmi, cyklónmi, hurikánmi; ročný úhrn zrážok; priemernú ročnú teplotu vzduchu a pod.) Turistická/topografická mapa • poznať znaky na topografickej/turistickej mape • ovládať jednoduché merania pomocou vrstevníc (nadmorská výška, strmosť zemského povrchu, určenie vyššie/nížšie položeného územia, smer prúdenia vodného toku a pod.) Meranie času • riešiť zložitejšie úlohy na časové pásma a dátumovú hranicu Súradnice (rovnobežky a poludníky) • identifikovať objekty zemského povrchu pomocou daných súradníc (rovnobežky, poludníky zadane v stupňoch) • zistiť súradnice objektov zemského povrchu pomocou mapy (s presnosťou na stupne) + predošlé typy úloh z kat. G
kat. E 8. a 9. roč. ZŠ, 3. a 4. roč. OG
Azimuty • určiť azimuty smeru pohybu pomocou svetových strán a naopak • načrtnúť trasu pohybu určeného azimutmi (v kombinácii s použitím mierky) • odmerať azimuty v náčrte/pláne/mape Mierka • pracovať s číselnou mierkou, zvládnuť zložitejšie výpočty s jej využitím • určiť číselnú mierku z grafickej a naopak • vypočítať/odhadnúť veľkosť plochy v mape s danou mierkou Práca s atlasom • identifikovať druh využitia zeme v regióne prostredníctvom tematickej mapy Turistická/topografická mapa • pracovať s vrstevnicami na topografickej mape (výpočet výškových metrov, výpočet prevýšenia, určenie tvarov zemského povrchu a pod.) Súradnice (rovnobežky a poludníky) • identifikovať objekty zemského povrchu pomocou daných súradníc (rovnobežky, poludníky zadane v stupňoch a minútach) • zistiť súradnice objektov pomocou mapy (s presnosťou na stupne a minúty) + predošlé typy úloh z kat. G a F

Záverečné ustanovenia:

Tieto Metodicko-organizačné pokyny GO sú rovnocenné s Organizačným poriadkom Geografickej olympiády.

Adresár krajských komisií GO pre ZŠ a OG:

1. **Bratislavský kraj** – Mgr. Gabriela Nováková, PhD., podpredsedníčka KK GO
Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava
+421 2 9014 9161, gabriela.novakova@uniba.sk
2. **Trnavský kraj** – Mgr. Radim Urban, predseda KK GO
Gymnázium Pierra de Coubertina
Nám. SNP 9, 921 01 Piešťany
033/79 893 33, radim.urban@gypy.sk
3. **Trenčiansky kraj** – RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., predsedníčka KK GO
Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja, Fakulta prírodných vied a informatiky, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda A. Hlinku 1, 949 01 Nitra
+421 905 872 030, hkramarekova@ukf.sk
4. **Nitriansky kraj** – RNDr. Magdaléna Nemčíková, PhD., predsedníčka KK GO
Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja, Fakulta prírodných vied a informatiky, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda A. Hlinku 1, 949 01 Nitra
+421 37 640 86 34, mnemcikova@ukf.sk

5. **Banskobystrický kraj** – RNDr. Martina Škodová, PhD., predsedníčka KK GO
Katedra geografie a krajinnej ekológie, Fakulta prírodných vied, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici,
Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica
+421 48 446 73 03, martina.skodova@umb.sk
6. **Žilinský kraj** – PaedDr. Iveta Rakytová, PhD., podpredsedníčka KK GO
Katedra geografie, Pedagogická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku, Hrabovská cesta 1,
034 01 Ružomberok
+421 44 432 68 42, ivetarakytova@gmail.com
7. **Prešovský kraj** – RNDr. Štefan Koco, PhD., podpredseda KK GO
Katedra geografie a aplikovanej geoinformatiky, Fakulta humanitných a prírodných vied, Prešovská univerzita
v Prešove, Ul. 17. novembra 1, 081 16 Prešov
+ 421 51 757 06 91, stefan.koco@unipo.sk
8. **Košický kraj** – Mgr. Marián Kulla, PhD., podpredseda KK GO
Ústav geografie, Prírodovedecká fakulta, Univerzita P. J. Šafárika, Jesenná 5, 040 01 Košice
+421 55 234 25 63, marian.kulla@upjs.sk

Adresár autorského kolektívu GO pre ZŠ a OG:

Mgr. Gabriela Nováková, PhD., vedúca autorského kolektívu
Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, Prírodovedecká fakulta,
Univerzita Komenského v Bratislave, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava
+421 2 9014 9161, gabriela.novakova@uniba.sk

RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.
Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja, Fakulta prírodných vied a informatiky, Univerzita
Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda A. Hlinku 1, 949 01 Nitra
+421 905 872 030, hkramarekova@ukf.sk

RNDr. Ferenc Zirig – preklad testov do maďarského jazyka

Adresa tajomníka SK GO:

Mgr. Michaela Kadlecová
Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Stromová 1, 831 01 Bratislava
+421 905 970 187, michaela.kadlecova@nivam.sk